

Dosarul nr. 3r-81/22
2-20139105-01-3r-06042022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (jud: G.Cazacu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A. Bostan, G. Mîra, G. Dașchevici)

DECIZIE

11 mai 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătoriai

Tamara Chișca-Doneva
Iurie Bejenaru
Aliona Miron

examinând recursul depus de Alexandru Mamulat,
în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă
de Alexandru Mamulat împotriva Consiliului pentru prevenirea și eliminarea
discriminării și asigurarea egalității cu privire la contestarea actului administrativ,
împotriva încheierii din 22 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care
a fost declarat inadmisibil apelul depus de Alexandru Mamulat împotriva hotărârii
din 27 septembrie 2021 a Judecătoriai Chișinău, sediul Râșcani, din motiv că
apelantul nu a depus în termen legal motivarea cererii de apel,

c o n s t a t ă :

La 5 noiembrie 2020 Alexandru Mamulat a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea
egalității cu privire la contestarea actului administrativ.

Prin hotărârea din 27 septembrie 2021 a Judecătoriai Chișinău, sediul Râșcani,
acțiunea înaintată a fost respinsă ca neîntemeiată.

La 1 octombrie 2021 Alexandru Mamulat a depus apel împotriva hotărârii din
27 septembrie 2021 a Judecătoriai Chișinău, sediul Râșcani.

Prin încheierea din 22 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost declarat
inadmisibil apelul depus de Alexandru Mamulat împotriva hotărârii din 27
septembrie 2021 a Judecătoriai Chișinău, sediul Râșcani, din motiv că apelantul nu
a depus în termen legal motivarea cererii de apel.

La 14 martie 2022 Alexandru Mamulat a depus recurs împotriva încheierii din
22 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu încheierea contestată,
considerând-o neîntemeiată și ilegală, prin faptul că a fost emisă cu aplicarea eronată
a normelor de drept procedural.

Astfel, a menționat că instanța de apel era obligată să emită o încheiere în
conformitate cu art. 368 alin. (1) Cod de procedură civilă, prin care să nu dea curs
cererii de apel și să acorde un termen pentru înlăturarea neajunsurilor. La fel, a

menționat că Curtea de Apel Chișinău l-a pus în dificultate de a depune apelul motivat în termen, având în vedere că nu a fost informat despre numărul dosarului și completul de judecată pe numele căruia să depună cererea de apel motivată.

A solicitat admiterea recursului și anularea încheierii din 22 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 242 Cod administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la 22 februarie 2022, fiind notificată recurentului în data de 2 martie 2022, fapt ce rezultă din avizul de recepție a scrisorii recomandate anexat la dosar (f.d.121). Astfel, recursul depus la 14 martie 2022, este în termen.

La 6 aprilie 2022 în adresa intimatului Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității, a fost expediată pentru cunoștință copia cererii de recurs, însă acesta nu și-a valorificat dreptul de a depune referință.

În conformitate cu art. 243 alin. (2) Cod administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

Examinând recursul, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră neîntemeiat și care urmează a fi respins, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b) Cod administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: respinge recursul.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ menționează că în speță, obiectul recursului vizează legalitatea încheierii din 22 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost declarat inadmisibil apelul depus de Alexandru Mamulat împotriva hotărârii din 27 septembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, din motiv că apelantul nu a depus în termen legal motivarea cererii de apel.

Astfel, în conformitate cu art. 232 alin. (1) Cod administrativ, apelul se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

În corespundere cu art. 232 alin. (2) Cod administrativ, motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată.

Regulile generale ce țin de calculul termenelor în materie de contencios administrativ sunt stipulate prin prisma art. 195 Cod administrativ, de prevederile Codului de procedură civilă.

În conformitate cu art. 110 Cod de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței

trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

În baza art. 111 alin. (1) și (3) Cod de procedură civilă, actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. Dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, inclusiv de comunicarea actului de procedură, atunci ziua survenirii evenimentului sau a momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului.

În corespundere cu art. 113 Cod de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Pornind de la prevederile legale menționate supra, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ menționează că termenele procedurale stabilesc regimul optim pentru realizarea justiției, fiind o modalitate de ordonare a realizării acțiunilor procedurale și fortificarea securității raporturilor juridice. Exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

În acest sens, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ constată că la 27 septembrie 2021 a fost pronunțat dispozitivul hotărârii Judecătoriai Chișinău, sediul Râșcani, prin care a fost respinsă ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Alexandru Mamulat împotriva Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității cu privire la contestarea actului administrativ.

Actele cauzei atestă și faptul că la data de 1 octombrie 2021, Alexandru Mamulat a depus apel nemotivat împotriva hotărârii din 27 septembrie 2021 a Judecătoriai Chișinău, sediul Râșcani.

În conformitate cu prevederile art. 223 Cod administrativ, hotărârile și alte acte de dispoziție prin care se stabilesc termene, precum și numirea ședințelor și citațiile se notifică participanților la proces conform art.96–114.

Conform art. 96 alin. (1) Cod administrativ, notificările și comunicările către participanții la procedura administrativă se realizează în orice formă de comunicare adecvată, rapidă și eficientă din punctul de vedere al costurilor. Comunicarea prin mijloace electronice are prioritate dacă este adecvată obiectului comunicării și acceptată de participantul la procedură.

La rândul său, art. 97 alin. (1) și (3) Cod administrativ, prevede că notificarea este comunicarea, dispusă de autoritatea publică, a unui înscris în forma stabilită de prezentul cod. Autoritatea publică poate alege între următoarele forme de notificare: a) notificare prin act de recunoaștere a recepționării; b) notificare prin poștă cu act de notificare; c) notificare prin poștă cu scrisoare recomandată.

Prin prisma art. 109 Cod administrativ, un înscris poate fi notificat prin poștă cu scrisoare recomandată cu aviz de recepție. Pentru probarea notificării este suficient avizul de recepție.

În această privință, din materialele dosarului rezultă că hotărârea din 27 septembrie 2021 a Judecătoriai Chișinău, sediul Râșcani, a fost notificată

reclamantului Alexandru Mamulat în data de 29 noiembrie 2021, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție a scrisorii recomandate anexat la dosar (f.d.110).

Prin urmare, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ menționează că motivarea apelului urma a fi prezentată până în data de 29 decembrie 2021, pe când apelantul nu și-a exercitat acest drept, din care considerente instanța de apel prin încheierea din 22 februarie 2022, întemeiat a declarat apelul ca fiind inadmisibil.

Or, în conformitate cu art. 236 alin. (1) Cod administrativ, instanța de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului, iar potrivit alin. (2) lit e) al aceluiași articol, apelul se declară inadmisibil în special când motivarea apelului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 232 alin.(2).

În acest context, nu poate fi reținut ca fiind întemeiat argumentul recurentului cu referire la faptul că instanța de apel era obligată să emită o încheiere în conformitate cu art. 368 alin. (1) Cod de procedură civilă, prin care să nu dea curs cererii de apel și să acorde un termen pentru înlăturarea neajunsurilor, or, reieșind din prevederile art. 195 Cod administrativ, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art.169–171.

La acest capitol, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ notează că art. 195 Cod administrativ, se aplică restrictiv, adică exclusiv când normele Cărții a III-a din Codul administrativ conțin deficiențe de aplicare, care nu pot fi suplinite nici de interpretarea potrivită principiilor conținute în Cartea I. Astfel, sensul normei enunțate este în a suplini prevederile Codului administrativ, dar nu a institui reguli noi.

Reieșind din prevederile art. 235 Cod administrativ, instanța de judecată stabilește un termen pentru neînlăturarea neajunsurilor doar în cazurile prevăzute de art. 233 alin. (1), (2) și art. 234 alin. (1), care nu cuprinde și cazul în care cererea de apel nu este motivată.

De altfel, în atare situații art. 232 alin. (2) Cod administrativ, stabilește fără interpretări că motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate.

În această ordine de idei, se constată că Alexandru Mamulat a neglijat obligația de a se conforma prevederilor art. 232 alin. (2) din Codul administrativ, adică de a prezenta motivarea apelului în termen de 30 de zile de la notificarea hotărârii, care a expirat la 29 decembrie 2021 inclusiv.

Nu poate fi reținută ca temei de anulare a încheierii judecătorești nici afirmația recurentului precum că Curtea de Apel Chișinău l-a pus în dificultate de a depune apelul motivat în termen, deoarece nu l-a informat despre numărul dosarului și completul de judecată pe numele căruia să depună cererea de apel motivată, or, aceste circumstanțe nu au îngădit nici întrun fel dreptul apelantului de a prezenta motivarea apelului conform prevederilor legale, argumentul dat fiind lipsit de suport legal.

La acest capitol, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ consemnează că potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, participanții procesului de judecată urmează să-și asume un rol

activ, urmărind cu diligență derularea procesului său și să dispună cu bună-credință de drepturile sale procedurale.

La rândul său, art. 24 alin. (1) din Codul administrativ, prevede că participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți.

Buna-credință prezumă că partea este obligată să respecte termenele prevăzute de lege, ori termenul de apel este considerat un termen imperativ, absolut și peremptoriu, astfel că nerespectarea lui atrage după sine decăderea părții din dreptul de a mai exercita această cale de atac.

În așa fel, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că apelantul-recurent, fiind interesat de soluționarea prezentului litigiu în ordine de apel, urma să întreprindă măsurile necesare de a proteja drepturile sale de acces la instanță prin prezentarea motivării apelului conform prevederilor art. 232 alin. (2) Cod administrativ, fapt ce la caz nu se atestă.

În speță, contrar celor enunțate s-a constatat că Alexandru Mamulat nu și-a exercitat dreptul de a prezenta motivarea apelului în termen de 30 de zile de la notificarea hotărârii motivate, aspect ce impune prin prisma art. 236 alin. (2) lit. e) Cod administrativ, de a declara apelul inadmisibil.

Așa fiind, se constată ca întemeiată soluția instanței de apel cu privire la declararea apelului ca inadmisibil, fiind cert stabilit că Alexandru Mamulat nu a prezentat motivarea apelului în termenul stabilit de lege, motiv din care survin sancțiunile procedurale prevăzute de art. 236 alin. (2) lit e) Cod administrativ, or, exercitarea oricărei căi de atac și neîndeplinirea oricărui alt act de procedură în termenul legal atrage decăderea din acest drept, afară de cazul când legea dispune altfel sau când partea dovedește că a fost împiedicată printr-o împrejurare mai presus de voința ei să efectueze acțiunea în termen.

Prin urmare, argumentele invocate în cererea de recurs sunt neîntemeiate și nu constituie temei de anulare a încheierii recurate.

În context, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ amintește că art. 6 § 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului îi garantează fiecărei persoane dreptul de a sesiza o instanță cu orice contestație referitoare la drepturile și obligațiile sale cu caracter civil. Instanța europeană a relatat însă în practica sa constantă că „dreptul la o instanță” nu este absolut. În această privință, Curtea Europeană, în mai multe cauze de acest gen, nu exclude niciodată ipoteza că interesele unei bune administrări a justiției pot să justifice impunerea unui termen de exercitare a căii de atac (cauza Bacev contra Fosta Republică Yugoslavă a Macedoniei, Kemp contra Luxembourg, Diaz Ochoa contra Spaniei), în carte înalta Curte a arătat că termenul fixat de legea internă este o restricție ce guvernează accesul la justiție.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și a menține încheierea contestată.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b) Cod administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție
d e c i d e :

Se respinge recursul depus de Alexandru Mamulat.

Se menține încheierea din 22 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Alexandru Mamulat împotriva Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității cu privire la contestarea actului administrativ.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Iurie Bejenaru

Aliona Miron